

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیہ ۱۳۰۱ غروشدر .
۱۳۰۱ غروشدر .

ممالک عثمانیہ ۱۳۰۱ غروشدر .
آبونی (۹) فرانقدر .

اداره خانہ

باب عالی جادہ سندھ دائرہ مخصوصہ

اضطرابات

آبونه بدلی پشندر .

مملکتہ موافق آثار مع الممنونہ قبول
اولنور . درج ابدلہ بن یازیلر اعادہ
اولونغاز .

بسم اللہ الرحمن الرحیم

۱۳۳۰

اضطرابات

رسالہ خردن آمدینی کو۔ ترمک شرطیہ
بتون یازیلر ہرہانکی برہزنہ طرفندن
اقتباس اولونہ پیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولمسی و آبونہ صرہ نومردن محتوی
بولونمس لازمدر .

§

ممالک اجنبیہ ایچون آبونہ اولانلرک
آدرسلریشک فرانسزجہدہ یازلمسی دجا
اولنور .

§

پارہ کوئدرلدیکی زہ ان نہ یہد تراولدیغنک
واضحاً پیلدیرلمسی دجا اولنور .

مقالات

قرائتینه یالکز حاجیلرہ می ؟

بوسنہ جدہدہ وقوعہ کلن برقاچ شہہلی خستہ لقدن طولای بالعموم حجاج کرامک قرائتینہ تابع طوتولہلری دائرہ امور صحیہ جہ تحت قرارہ آندینی شئون قسمزدہ درج اولمشیدی . بو قرارک بین المسلمین کفتکوی موجب اولدینی ، حتی عربجہ منشر بعض اسلام غزتہلریک اعتراضہ معروض قالدینی دہ سویلہندی ایدی . مصرده خرسٹیان عرب وقبطیلر طرفندن نشر اولنوب اوزاقدن یاقیندن انکلیز مفکورہ سنک انتشارینہ خدمت ایدن « الہرام » غزتہسی خرسٹیانلق ایلہ ہیچدہ مناسبتی اولمان وطوغرودن طوغرویہ مسلمانلق عالمہ عائد اولان بو مسئلہ حقندہ اوزون برباش مقالہ نشر ایدیور . ابتدا ، قرائتینہلر مجلسنک ویردیکی او قرار علمیندہ یازی یازان برمسلمانای تعیب وتجهیل ایدیور . بو مسلمانک قرائتینہلر حقندہ بین الملل تحت قرارہ آنان قوانیندن خبری اولمادینی ایلو سوربور . صوکر ا بوندن اون ایکی سنہ اولیسی . قطعہ مصریہدہ وقوعہ کلن بر فلاکت عظیمہنی تصویر واخطار ایدہرک سوزہ باشلايور . کویا ۱۹۰۱ سنہسی طوقسان ایکی بیگ مصرلی بی آلوب کوتورن ، آلمش بیگ قدر مصرلی اغنیا وتجاری ایشندن ، کوجندن آلیقویان قولرا میقروبی ، موشہلی بر حاجینک خیاتی ایلہ قرائتینہدن قاجیریلان حجاز خورماسیلہ زمزم شریف صویندہ بارینہرق قطعہ مصریہدہ داخل اولمش ایش ! برده اوچ سنہ اولیسی حجازدہ ظهور ایدن بولاشیق بر خستہلق شام ، آناتولی ، استانبول یوللری تعیب ایدہرک ما کیدونیا ، روم ایلی ، ایتالیا ، روسیہ ، آوستریا مملکتلری قدر انتشار ایش ! ..

ایشته بونک ایچون سائر مملکتلر کی ، قطعہ مصریہدہ قولرا - دن ، بولاشیق خستہ لقلردن محافظہسی ایچون امراض ساریہ منبعی اولدینی آ کلاشیلان حجازدن کلہجک حجاج قطعاً قرائتینہ تابع طوتیلیمی اقتضا ایدیورمش ...

ایشته بر خرسٹیانک حجاز ، حجاج کرام حقندہ کی دوشونجہسی ! .. دیمک اولیورکہ آنلرک فکریہ کورہ شو برقاچ سنہدنبری حکم سورہن بولاشیق خستہ لقلر ہب حجاج واسطہسیہ حجازدن کلیورمش . نہغریب دوشونجہ ! عجبا مصرده ۱۹۰۱ سنہسی فلاکتی حاضرلابان قولرا میقروبنک مطلقا حجاز خورماسندہ ، زمزم صویندہ گلش اولیسی نەدن معلوم اولیور ؟ مصرہ یالکز حجازدن عودت ایدنرمی کلیور ؟ مصرک قابولری باشقلری ایچون ، باشقہ مملکتلردن کلنر ایچون قابولمی ؟ برده اوچ سنہ اولیسی ظهور ایدن قولرا میقروبنک ابتدا حجازدن گلش اولدینی ایلو سوریلیور . بودہ قطعاً طوغری دکلدن . چونکہ مملکتمزده اوچ دورت سنہ اولیسی ظهور ایدن بو قولرانک حجازدن دکل ، بلکہ حج موسمندن اول اودہ سا طریقہ روسیہدن ؛ روسیہدہ ،

نصرانیہدن (دوس بن ثعلبان) نامندہ بری حبش نجاشیسنہ التجا وهمذہبلری حقندہ یاپیلان مظالمدن اشتکا ایلہدی . بومناسبتہدہ نجاشی ، شرقی روما ایمپراطورلغندن استیدان ایلہ یرک عمجہ زادہسی (ارباط) ک میتندہ یمنہ براردو کوندہردی . ذونواس ، بو اردوی قارشیلایوب دو کوشدی . عسکرینک مغلوب اولدینی کورونجہ (حبشیلرک) انہ دوشمکدسنہ اولمک اولادر) دیہرک آتیدہ دہ کیزہ سوردی واتحار ایتدی . قبل الہجرہ (۹۵) .

قوماندان (ارباط) نجاشی نامنہ یمنک والیسی اولدی . بالآخرہ معیتندہ بولونان مشهور (ابرہہ) ایلہ بوزوشوب حربہ قالدیشدی . محاربہ یرینہ مبارزہیہ قرار ویردیلر . دوتہللو اثناسندہ ابرہہنک بورنی یاریلدی (۰) ارباطکدہ بینی داغیلدی . بونک اوزہرینہ ابرہہ ، یمن والیسی اولدی ونجاشی طرفندن مأموریتی تصدیق ایدیلدی .

اوت ، ابرہہ ، خرسٹیانلغک یمندہ انتشارینہ چوق چالیشدی . عربلری کعبہ زیارتندن واز کچیرمک ایچین صنعادہ برمزین کلیسایاپدی . احتمالکہ بووسیہ ایلہ بوتون جزیرہ العرب حکمدارلغنی قورمشدی .

فیل وقعہسنی متعاقب ہلاک اولونجہ یرینہ اوغلی (یکسوم) اوندن صوکرادہ دیگر اوغلی (مسروق) کچدی . یمنیلر ، بوباناجی عالمہنی طبیعی سومبور وایستہ میورلردی . حمیر برنسلرندن (سیف بن ذی یزن) ی خروجه تشویق ایتدیلر . اودہ کسرای ایران (پرویز) دن استمداد ایلہدی . کسرانک (وهرز) نامندہ بر قوماندان معیتندہ کوندہردیکی اوباش کروہیلہ مسروقی مغلوب ایدہرک اجدادینک تحتہ کچدی ، او طوردی . فقط کسرای ایرانہ ہرسنہ بر مقدار معین ویرکی اعطاسنہ مجبور اولدی .

جلوسنی تبریک ایچین عربستانک ہر طرفندن ہیٹلر کیتدیکی صیرادہ جد پیغمبری عبدالمطلب حضرتلری دہ برای تہنیت عزیمت بویورمشلر وسیفک فوق العادہ اکرام واحترامنہ مظهر اولمشلردی . ذی یزن ، حبشیلردن بر معیت عسکری ترتیب ایشدی . حکومتک برنجی سنہ - سنہسندہ ایکن بولردن بری فرصت بولوب کندیسنی اولدیردی . مشارالیکہ وفاتیلہ یمن قطعہسی ایرانک برولایتی حکمنہ کبردی (وهرز) (ولی جان) (خردان) (نوشجان) (مرزان) (باذان) اسمندہ کی والیرلہ ادارہ اولوندی .

کسرانک صوکل والیسی بولنان (باذان) یدنجی سنہ ہجریدہ اسلامہ گلش وطرف عالی رسالتدن یمنہ یمن ولایتندہ ابقا بویورمشدر .

طاهر المولوی

[حیات حضرت محمد « صلعم » مؤلفی لطف اللہ احمدافندی طرفندن کوندریلن جواب کچ کلدیکی جہتلہ کلہجک ہفتہیہ قالمشدر .]

(۰) بوندن طولای ابرہہیہ (ابرہہ الاشرم) دیرلر .

اولادینی معلومدر . ایسته بونک ایچوندرکه بعض قازان حاجیلری روسیه ایچرولرنده بولاشیق خسته لقلر اولدینی زمان بوسفور آغزنده کی قواوق قاراتیناسندن فورنولمق ایچون تجار پاساپورطی آلهرق (حاجی دکل) آوروپا واسطه سیله استانبوله چیقیور ، یاخود مارسیلیادن اسکندریه یه کیدیورلر . بوسورتله حاجی پاساپورطی حامل اولماق سایه سنده سائر انسانلرک مستفید اولدقلری سربستی سیاحتدن مستفید اوله بیلورلر .

ایسته بوتون بونلری وقتیه ملاحظه ایتدکن صوکر ، حاجی ویاخود حج پاساپورطی حامل اولیانلرک وسائر یولچیلرک اوزرنده اشیالرنده ، معده و امعالمزده قولرا ، وبا کی امراض ساریه خسته لقلرینک میقروبی یاشایامه بورمی ؟ - دیه خاطرلره کلیور . آه ، فنک ، علمک توصیه سیله یایلان بوکی خصوصلرده اولسون مساواته رعایت ایدیلسه نه اولوردی ؟ ...

ح ث

وذکر فان الذکری تنفع المؤمنین

یالیت عین رسول الله ناظره !

ای مسلمانلر ! عبرت کوزینی آچیکزده علم اسلامک باشنه کن فلاکتلری کوریکیز ؛ ناصیه باک شریعت سورولن لکلری سیر ایدیکیز ! اطرافکزه کوز کزدررسه کز نه قدر معظم مفاخرک ، نه قدر محشم حکومات اسلامیه نک یروزندن بوسبتون قالدیغنی ؛ تاریخ صحیفه لرندن باشقه یرلرده نامی ، نشانی قالدیغنی کورورسکز .

هندک او معظم سلطنت اسلامیه سنی تخطر سزک ایچون نه عبرت انکیز ، نه مفید بردرسدر ! آه ! تام بیک سنه جهان هندی نویرایدن او کونش نهایت رانغونده غروب ایتدی . هند شاهنشاهنک طورونی بوکون هند سوقاقلرنده در بدر ، پریشان برقیافته دولاشوب طورویور . انکلزحکومتی اوطالعمر شاهزاده یه آچلندن اولمه جهک قدر برپاره .. یکرمی لیرا ویریور !

جاوا پادشاهلرینک ، فلمنک حکومتی انده پریشان اولان اوزوالدیلرک حالنی سویله مکدن ایسه سویله مه مک دها ایدر . بیچاره لرده نه تاج سلطنت قالدی ، نه کلاه شوکت !

خان خیوه ، امیر بخارا بو کون روحسز جسد حکمنده در . ماداغسقارک ، زنگبارک ، مسقطک کرفتار اولدینی مصیبتلر البته سزجه مجهول دکلددر . مصریلرک ، سودانیلرک حالی معلوم . مراکشده مسلمان قانی هرکون صوکی آقیور ! ایرانده روسلر انکلزله برلشدیلر . مسلمانلر قتل عامه محکوم اولدی . علمای اسلام دار آچاچلرینه چیقارلدی . طرابلس غربده بیکلرجه اللهمک قولی صرف « لا اله الا الله محمد رسول الله » دیدکلری ایچون قویون کی بوغازلاندی . بالقانلرده سل کی آقیدیلان معصوم مسلمان قانلرینی دوشونمک بیله انسانک مفکره سنی یاقیور ! لکن بز المزه بوتون ادیانک افضل ، بوتون شرایمک اکملی اولان

ژاپون - روس محاربه سی میدانی اولان مانچور یادن کلش اولدینی معلومدر . حتی خاطر مزده قالدیغنه کوره روسیه ده منتشر بعض مخالف غزتله ایله آوستریانک مشهور جریده لرندن بری ، مانچور یاده بغیر حق قانلری هدر ایدیلن شهدا و مقتولینک روحلری قولرا میقروبی شکلنده تمثیل ایدره ک انتقام آلمق ایچون ، بوملحه یه سبیت ویرن پترسبورغه طوغرو یورومکده اولدیغنی بازدی ایدیلر ...

برده اوتهدنبری معلوم اولان بر مسئله وار : امراض ساریه ویا ناصه قولرا میقروبی پک صوغوق مملکتلرده دیکیش طوتدیره مدینی کی ، صیجاق وقورو مملکتلرده اوزون مدت یاشایامه بور . قطعه حجازیه ده قورو وصیجاق بر مملکتدر . بورالری سنه نک پک آز کونلری مستننا اولمق اوزره متادی بر صورتده عموم امراض ساریه میقروبلرینک دشمنی اولان کونشک آلتنده قالمقده در . آنکچون حجاز قطعه سنده اوتهدنبری طاعون ، وبا کی خسته لقلرک دیکیش طوتدیره مدینی اعتقاد دی حکمفرمادر . دیمک اولیورکه ، بوقطعه نک بولاشیق خسته لقلرک منبعی عد اولنسی ده طوغری دکلددر .

فقط بوتون بونلر ایله برابر بز هیچ بر وقت فنه ، علمه قارشنی کلک فکرنده دکلز . حجاج کرامک فنا قرانتینه تابع طوتیلمالری اقتضا ایدبورسه بوکا دیه جکمز یوق . فقط بونک تطبیقاتی خصوصنده ، مسلمانلره مخصوص معامه ده بولونه رق فضله تضییقات اجرا ایتمه ملی . مسلمانلرکده احترامه لایق ، هر حقوقلری محفوظ ، یاشامق حقنی حائر سائر ملتلر کی ، انسان اوغلی انسان اولدقلرینی اونوتماملیدر .

اوتهدنبری کوزگزده بر عقده واردی ، صرهمی کلشکن بونی ده سویله یهلم : عمومیت اعتباریله قرانتینه لر حقنده کی قوانینک تطبیقاتنده مساواتسزلقلر کورویورز . قرانتینه یه تابع طوتیلیمق خصوصنده بر مسلمان ایله بر خرسیتانی فرقلی بولیورز . بو جهت ، بالخاصه حج مسئله سنده دها زیاده کندیسینی کوستریور . بوکون بر حاجی یه یایلان معامه ایله ، بر حاجی یه ایدیلن معامه بیننده فرق واردر . حجازده ، انشای راهده کوچوک بر خسته لقی علامتی کورونک بوتون حجاجک قرانتینه یه تابع طوتیلیمه سنه کفایت ایتدیکی حالده ، قدسده کی ، قدس یولچیلرنده کی خسته لقلر قطعیاً نظر اعتباره آلینها یور . قدس یولچیلرینک قرانتینه بکله دکلری همان ایشیدیلماش کیدر . شو حالده قرانتینه لر حقنده کی قوانین و نظاماتک یالکیز حجاج مسلمینه مخصوص برشی کی اولدینی آ کلاشیلور ، دیمکدر . چونکه بو قوانینک باشقه کیمسه لر ، باشقه یولچیلر حقنده تطبیق ایدیلسی پک نادر وقوعه کلیور . بوده اوده سا ، سواستوپول ایله استانبول آراسنده کی مسلمان یولچیلرینه مخصوص کیدر . یوقسه قولرالی اوده سادن شمندوفره بینوبده آوره یا واسطه سیله ، ویانه نی ، پشتینی کچهرک استانبوله کن ، یاخود قولرا وقوعاتی اولدینی زمان استانبولده کی سرکه چی استاسیونلندن بینوبده بوتون اورویانی طولاشان بر کیمسه ایچون قرانتینه بکله مک مجبوری